Euroopa Parlament
2024-2029

VASTUVÕETUD TEKSTID

P10_TA(2026)0040

ELi strateegilised julgeoleku- ja kaitsepartnerlused

Euroopa Parlamendi 11. veebruari 2026. aasta resolutsioon ELi strateegiliste julgeoleku- ja kaitsepartnerluste kohta (2025/2119(INI))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut ja Euroopa Liidu lepingu V jaotist, eriti ühist julgeoleku- ja kaitsepoliitikat (ÜJKP) käsitlevaid sätteid,

– võttes arvesse dokumenti „Julgeoleku- ja kaitsevaldkonna strateegiline kompass Euroopa Liidule, kes kaitseb oma kodanikke, väärtusi ja huve ning toetab rahvusvahelist rahu ja julgeolekut“, mille nõukogu võttis vastu 21. märtsil 2022,

– võttes arvesse riigipeade ja valitsusjuhtide 10. ja 11. märtsi 2022. aasta mitteametlikul kohtumisel vastu võetud Versailles’ deklaratsiooni,

– võttes arvesse nõukogu 11. detsembri 2017. aasta otsust (ÜVJP) 2017/2315, millega luuakse alaline struktureeritud koostöö ning määratakse kindlaks selles osalevate liikmesriikide nimekiri[1],

– võttes arvesse nõukogu 18. märtsi 2024. aasta otsust (ÜVJP) 2024/890, millega muudetakse otsust (ÜVJP) 2021/509, millega luuakse Euroopa rahutagamisrahastu[2],

– võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi, eelkõige 23. oktoobri 2025. aasta, 26. juuni 2025. aasta, 20. märtsi 2025. aasta ja 6. märtsi 2025. aasta kohtumise järeldusi,

– võttes arvesse julgeoleku- ja kaitsepartnerlusi, mis sõlmiti 21. mail 2024 ELi ja Moldova, 28. mail 2024 ELi ja Norra, 1. novembril 2024

---

1 ELT L 331, 14.12.2017, lk 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/2315/oj.

2 ELT L, 2024/890, 19.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/890/oj.

ELi ja Jaapani, 4. novembril 2024 ELi ja Lõuna-Korea, 19. novembril 2024 ELi ja Põhja-Makedoonia, 18. detsembril 2024 ELi ja Albaania, 19. mail 2025 ELi ja Ühendkuningriigi ning 23. juunil 2025 ELi ja Kanada vahel,

– võttes arvesse 27. juunil 2024. aastal kokku lepitud ELi ja Ukraina ühiseid julgeolekualaseid kohustusi,

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2021. aasta määrust (EL) 2021/697, millega luuakse Euroopa Kaitsefond ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2018/1092[3],

– võttes arvesse Euroopa Komisjoni presidendi 19. märtsil 2025 esitletud valget raamatut „Euroopa kaitsevalmidus 2030“ ja selle viieosalist rahastamiskava „ReArm Europe“,

– võttes arvesse komisjoni 22. aprilli 2025. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrusi (EL) 2021/694, (EL) 2021/695, (EL) 2021/697, (EL) 2021/1153, (EL) 2023/1525 ja (EL) 2024/795, et stimuleerida kava „ReArm Europe“ rakendamise eesmärgil kaitseotstarbelisi investeeringuid ELi eelarvest (COM(2025)0188),

– võttes arvesse nõukogu 27. mai 2025. aasta määrust (EL) 2025/1106, millega luuakse rahastamisvahend „Euroopa julgeolekumeetmed (SAFE) Euroopa kaitsetööstuse tugevdamiseks“[4],

– võttes arvesse komisjoni 17. juuni 2025. aasta teatist kaitsevalmiduse koondpaketi kohta (COM(2025)0820), mille eesmärk on lihtsustada asjakohaseid õigus- ja haldusraamistikke, et tugevdada ELi kaitsevalmidust,

– võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 16. oktoobri 2025. aasta ühisteatist tegevuskava „Hoidmaks rahu – kaitsevalmidus 2030“ kohta (JOIN(2025)0027),

– võttes arvesse Mario Draghi 9. septembri 2024. aasta aruannet Euroopa konkurentsivõime tuleviku kohta,

– võttes arvesse Sauli Niinistö 30. oktoobri 2024. aasta aruannet „Safer together – strengthening Europe’s civilian and military preparedness and readiness“ (Ühiselt turvalisem – Euroopa tsiviil- ja sõjalise valmisoleku tugevdamine),

– võttes arvesse kolme ühisdeklaratsiooni ELi ja NATO koostöö kohta, millele Euroopa Ülemkogu eesistuja ja komisjoni president ning

---

3 ELT L 170, 12.5.2021, lk 149, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj.

4 ELT L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj.

NATO peasekretär kirjutasid alla 10. jaanuaril 2023, 5. detsembril 2018 ja 6. detsembril 2016,

– võttes arvesse 29. juunil 2022 NATO Madridi tippkohtumisel vastu võetud strateegilist kontseptsiooni,

– võttes arvesse 25. juunil 2025 Haagi tippkohtumisel tehtud deklaratsiooni,

– võttes arvesse oma 2. aprilli 2025. aasta resolutsiooni ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika rakendamist käsitleva 2024. aasta aruande kohta[5],

– võttes arvesse oma 12. märtsi 2025. aasta resolutsiooni, mis käsitleb valget raamatut Euroopa kaitse tuleviku kohta[6],

– võttes arvesse oma 7. juuli 2021. aasta resolutsiooni ELi ja NATO koostöö kohta Atlandi-üleste suhete valdkonnas[7],

– võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 5. märtsi 2024. aasta ühisteatist „Uus Euroopa kaitsetööstuse strateegia: ELi valmisoleku saavutamine reageerimisvõimelise ja kerkse Euroopa kaitsetööstuse abil“ (JOIN(2024)0010),

– võttes arvesse poliitilisi suuniseid järgmisele Euroopa Komisjoni koosseisule 2024–2029 „Euroopa valik“, mida esitles 18. juulil 2024 Euroopa Komisjoni presidendi kandidaat Ursula von der Leyen,

– võttes arvesse ÜRO ja ELi kriisiohjamise alase koostöö ühisdeklaratsiooni, mille ÜRO peasekretär ja Euroopa Ülemkogu eesistuja allkirjastasid 24. septembril 2003,

– võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 10. märtsi 2023. aasta ühisteatist „Euroopa Liidu julgeoleku- ja kaitsevaldkonna kosmosestrateegia“ (JOIN(2023)0009),

– võttes arvesse kodukorra artiklit 55,

– võttes arvesse julgeoleku- ja kaitsekomisjoni raportit (A10-0005/2026),

A. arvestades, et praegune geopoliitiline kontekst, eelkõige sõja naasmine Euroopasse Venemaa Ukraina-vastase agressiooni tõttu ja sellest tulenev ELi otsus võtta suurem vastutus julgeoleku ja kaitse,

---

5 ELT C, C/2025/4389, 9.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4389/oj.

6 ELT C, C/2025/3151, 20.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3151/oj.

7 ELT C 99, 1.3.2022, lk 105.

sealhulgas Ukrainale antava sõjalise toetuse eest, nõuab, et EL looks tugevamad, kestlikud ja kohandatud partnerlused, et tõhustada koostööd sarnaselt meelestatud partneritega vastastikku kasulikul viisil; arvestades, et sõjalise paradigma muutus koos hübriidohtude suurenemisega ei tee ühtegi ELi piirkonda agressiooni- või sekkumisriski suhtes immuunseks;

B. arvestades, et ELi suurenev roll julgeoleku- ja kaitsevaldkonnas peab jääma kooskõlla ELi lepingu artikli 21 kohaste ELi välistegevuse põhimõtete ja eesmärkidega, sealhulgas ÜRO põhikirja, rahvusvahelise õiguse, konfliktide ennetamise, kestliku arengu, demokraatia ja inimõiguste austamisega;

C. arvestades, et EL on jätkuvalt täiel määral pühendunud rahvusvahelise koostöö edendamisele ja toimiva mitmepoolsuse tugevdamisele kõigil tasanditel;

D. arvestades, et kogu ELi hõlmavad rahu-, julgeoleku- ja kaitsevaldkonna partnerlused ja dialoogid on olulised tugevuse ja vastupidavuse allikad; arvestades, et nendes partnerlustes tuleks tegeleda ELi kõige pakilisemate kaitsevajaduste ja -probleemidega;

E. arvestades, et strateegilises kompassis nõuti, et laiendataks ja süvendataks partnerlusi kahepoolsete, piirkondlike ja mitmepoolsete partneritega kogu maailmas, et tagada vastastikune kasu ja tõhustatud koostöö, rõhutades vajadust ELi ja NATO raamistike koostegutsemisvõime, innovatsiooni ja sidususe järele, samuti tihedama koostöö järele Ukraina ja Ameerika Ühendriikidega, kes on Euroopa ja Atlandi-ülese julgeoleku tagamisel peamised partnerid;

F. arvestades, et inimkaubandusega tegelevate organisatsioonide tegevuse hüppeline kasv ja rände ärakasutamine kujutavad endast ELi jaoks üht peamist julgeolekuriski;

G. arvestades, et ELi ja partnerriikide vaheliste uute julgeoleku- ja kaitsepartnerlustega tuleks püüda kindlustada ja tagada Euroopa julgeoleku rangeimad standardid, omandades tehnoloogiliselt kõige arenenumaid ja tulemuslikumaid enesekaitsesüsteeme ning tagades nende süsteemide kasutamise võimaluse;

Euroopa julgeolekukeskkond

1. rõhutab, et julgeoleku- ja kaitsepartnerlused on väga olulised selleks, et Euroopa saaks tulemuslikult reageerida tekkivatele ohtudele ning et toetada ELi püüdlust tugevdada oma ülemaailmse strateegilise osaleja rolli; rõhutab, et sellised vastastikusel kasul põhinevad selgete strateegiliste suunitluste ja eesmärkidega partnerlused on hädavajalikud selleks, et Euroopa oleks suveräänsem, võtaks oma kaitse eest suurema vastutuse ning oleks paremini ettevalmistatud selleks, et autonoomselt ja koordineeritult tegutseda ja tulla toime praeguste ja tulevaste raskuste ja ohtudega 360 kraadi

lähenemisviisi abil; märgib, et need partnerlused ei ole ELi jaoks lihtsalt võimalus, vaid vältimatu vajadus; rõhutab, et need peaksid suurendama ELi strateegilist autonoomiat, säilitades samal ajal kindla pühendumuse mitmepoolsele koostööle ja täieliku vastastikuse täiendavuse NATOga, ning tugevdama ELi suutlikkust tegutseda rahu, stabiilsuse ja ühise julgeoleku poole püüdlemisel koos sarnaselt meelestatud partneritega;

2. märgib, et ELi julgeolekuolukord ei ole olnud nii kriitiline alates Teisest maailmasõjast ning ELi ees seisvad suured ülesanded on tugevdada oma sõjalisi võimeid ja küberturvalisuse taristut, võidelda hübriidohtude ja terrorismi vastu ning kaitsta elutähtsat taristut; rõhutab, et Venemaa neoimperialistlikud püüdlused ja revisionistlik hoiak kujutavad endast suurimat ohtu ELi julgeolekule, ning toonitab, et ELi kaitse- ja heidutusvõimet on vaja kiiresti tugevdada; tuletab sellega seoses meelde, et kliimamuutused ja keskkonnaseisundi halvenemine avaldavad julgeoleku seisukohast järjest suuremat mõju elutähtsale taristule, energiasüsteemidele ja kriisiks valmisolekule;

3. rõhutab, et Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu on olnud Euroopale äratuskell, et julgeolek ja kaitse tuleb seada prioriteediks ning et neisse tuleb rohkem investeerida; toonitab, et Venemaa jätkab Euroopas agressiooni ka oma käsilaste, nagu Iraani, Põhja-Korea ja Valgevene režiimi toetusel; tõstab esile ELi strateegiliste konkurentide pahatahtliku tegevuse ning mitmesuguste riiklike ja valitsusväliste osalejate jätkatava hübriidsõja, mis ohustavad Euroopa julgeolekut ja reeglitel põhinevat rahvusvahelist korda; rõhutab erilisi julgeolekuprobleeme ELi idatiiva liikmesriikides, mida ohustavad otseselt Venemaa agressioon ja hübriidsõda; rõhutab, et jätkuv majanduskoostöö ELi ja Hiina vahel tuleb seoses Hiina toetusega Venemaa sõjamajandusele läbi vaadata, et tugevdada ELi majanduslikku vastupanuvõimet muude meetmete hulgas riskide vähendamise teel; toonitab, et EL peab tegelema Hiina strateegilise konkurentsi – mis on Venemaa agressioonisõja kriitilise tähtsusega võimaldi ja tugi – ning Lähis-Ida ja Aafrika konfliktide ülekanduva mõjuga, kuid samal ajal ka ühiste ülemaailmsete ohtude ja probleemidega;

4. rõhutab, et EL kohustub ELi strateegilise kompassi kaudu tegema oma partneritega sidusamat, järjepidevamat ja põhjalikumat koostööd ning looma seega ühistel väärtustel ja huvidel põhinevaid vastastikku kasulikke kohandatud partnerlusi; rõhutab koostegutsemisvõime, ühise koolituse ja kaitsetööstuse innovatsiooni edendamise tähtsust nendes partnerlustes, eelkõige selliste algatuste kaudu nagu Euroopa kaitsetööstuse programm (EDIP) ja Euroopa julgeolekumeetmete rahastamisvahend (SAFE-rahastamisvahend);

5. rõhutab, et EL ja selle liikmesriigid on jätkuvalt kindlalt pühendunud reeglitel põhinevale rahvusvahelisele korrale, mis tugineb

rahvusvahelise õiguse, ÜRO põhikirja põhimõtete, demokraatia väärtuste, inimõiguste ja õigusriigi põhimõtete austamisele, nagu on sätestatud ELi lepingus; rõhutab, et see pühendumus on aluseks ELi välistegevusele ja tema jõupingutustele edendada rahu, stabiilsust, mitmepoolsust ja heaolu kogu maailmas; rõhutab, et julgeoleku- ja kaitsepartnerlustesse tuleks valdkondadevaheliste prioriteetidena lõimida konfliktide tõkestamine, kliimajulgeolek ja kestlikkus;

6. soovib strateegilise kompassi perioodilist ajakohastamist, et ELi strateegiline visioon ja ühised eesmärgid oleksid alati kooskõlas kõige hiljutisema geopoliitilise, sotsiaalse ja tehnoloogilise arenguga; kutsub komisjoni ja Euroopa välisteenistust üles lisama julgeolekualgatustesse vastupanuvõime planeerimise, mis hõlmaks elutähtsat taristut, tarneahelaid ja energiasõltumatust;

ELi ja NATO strateegilise partnerluse kriitiline tähtsus

7. tõstab esile tugevdatud strateegilise partnerluse NATOga, mis hõlmab struktureeritud dialooge ning tõhustatud operatsiooni- ja valdkondlikku koostööd, eriti sõjalise liikuvuse, meresõidu turvalisuse, kaitsetööstuse ja võimete arendamise valdkonnas, kus see toimub eelkõige ühisõppuste ja staapidevahelise koostöö kaudu, tugevdades nii NATO Euroopa-sammast; toonitab, et see koostöö peab jääma vastastikku tugevdavaks ning põhinema usaldusel, läbipaistvusel ja mõlema organisatsiooni otsustusprotsessi sõltumatuse austamisel; rõhutab, et demokraatlik vastutus ja parlamentaarne järelevalve on olulised tagamaks, et selline koostöö suurendab Euroopa ja Atlandi-ülest julgeolekut; rõhutab, et ELi 27 liikmesriigist 23 on NATO liikmed, ning on veendunud, et koostööd ELi mittekuuluvate NATO Euroopa liikmetega tuleks värskendada, uurides võimalusi nende partnerluste tugevdamiseks;

8. rõhutab, et NATO on lähiajaloo kõige edukam sõjaline ja poliitiline liit, mis on taganud oma liikmetele enam kui seitsme aastakümne jooksul kollektiivkaitse, stabiilsuse ja julgeoleku; toonitab, et EL ja NATO esindavad kokku rohkem kui miljardit kodanikku ja hõlmavad mõningaid maailma suurima majandusega riike, moodustades ühenduse, millel on ühised demokraatlikud väärtused ja julgeolekuhuvid; rõhutab, kui oluline on institutsionaliseerida see dialoog ELi ja NATO ministrite korrapäraste konsultatsioonide, ühiste strateegiliste prognooside ja kriisile reageerimise koordineeritud kavandamise kaudu, tagades, et poliitiline koordineerimine peab sammu operatsioonitasandi koostööga;

9. rõhutab, et ELi suhted NATOga on esmatähtsad ning neid tuleb edasi arendada, eelkõige teabe ja luureandmete aktiivsema jagamise teel; toonitab, et ELi ja NATO koostöö on heidutust, elutähtsa taristu kaitset, sõjalist liikuvust, energiavõrke, digitaalset kommunikatsiooni, küberturvalisuse, kosmose- ja kaitseökosüsteeme ning ühiskonna ja demokraatia vastupanuvõimet silmas pidades

keskse tähtsusega; nõuab ELi ja NATO ühisdeklaratsioonide täielikku rakendamist; lisaks kutsub NATO liikmetest liikmesriike üles võtma NATO ees suuremaid kohustusi;

10. rõhutab, et NATO on endiselt peamine Atlandi-ülene kollektiivkaitse liit, milles ELil ja NATO-l on üksteist täiendav, sidus ja vastastikku tugevdav roll, et tagada julgeolek Euroopas ja suurendada rahvusvahelist julgeolekut, ning julgustab tegema selles valdkonnas tihedat koostööd ja edendama vastastikku kasulikku partnerlust Ameerika Ühendriikidega; rõhutab, et tugevam ja võimekam EL julgeoleku- ja kaitsevaldkonnas annab positiivse panuse nii üleilmsesse kui ka Atlandi-ülesesse julgeolekusse; toonitab vajadust NATOs tugeva ELi kaitsesamba järele, mis suudaks tegutseda iseseisvalt, täiendades samal ajal NATOt ning tugevdades seeläbi Atlandi-ülest partnerlust ja andes ELile, selle liikmesriikidele ja reeglitel põhinevale rahvusvahelisele korrale vajalikud julgeolekutagatised; juhib samal ajal tähelepanu sellele, et Euroopa kaitse peab seisma omil jalul ja olema piisavalt heidutusvõimeline; hoiatab riskide eest, mida põhjustab USA välispoliitika fookuse nihkumine, mis võib väljenduda Euroopa ees võetud julgeolekualaste kohustuste vähenemises; rõhutab seetõttu, et EL peab arendama omaenda planeerimis- ja tegevussuutlikkust;

11. rõhutab, et julgeoleku tugevdamine sõltub liikmesriikide võimest varustada end Euroopa kaitsetööstuses ühiselt välja töötatud koostalitlusvõimeliste sõjaliste vahenditega, et tagada kiire ja tulemuslik reageerimine igasugusele ELi liikmesriikide territoriaalset terviklikkust ja suveräänsust ähvardavale ohule; rõhutab sellega seoses, et sõjalised võimed tuleb kindlaks teha ühtlasi NATO kaitseplaneerimise raames ja kooskõlas ühtsete jõudude põhimõttega; märgib, et ELil on oluline roll regulatiivsetes küsimustes ja investeeringutes, mille eesmärk on toetada tööstuse konkurentsivõimet, tehnoloogia arengut ja Euroopa kaitselogistikat; rõhutab, et standardimine on jätkuvalt ELi ja NATO koostöö oluline tugisammas, et tagada koostalitlusvõime, jõupingutuste vastastikune täiendavus ja ressursside tõhus kasutamine, vältides samal ajal tarbetut dubleerimist; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles lihtsustama ja ühtlustama kaitsevarustuse ja -süsteemide tootmise, sertimise, üleandmise, sõjalise liikuvuse ja hoolduse eeskirju, et luua konkurentsivõimeline, vastupidav ja integreeritud Euroopa tööstuslik tarneahel, mis suudab tagada suurema operatsioonivalmiduse ning täieliku ja tulemusliku koostegutsemisvõime ELi ja NATO vahel;

12. rõhutab NATO rolli ülemaailmse osalejana ja usaldusväärse partnerina massihävitusrelvade, näiteks tuuma-, keemia-, bioloogiliste ja radioloogiliste relvade leviku tõkestamises ning ülemaailmses terrorismivastases võitluses;

ELi julgeoleku- ja kaitsepartnerluste vajalikkus

13. väljendab heameelt asjaolu üle, et EL on võtnud endale usaldusväärse ülemaailmse julgeolekupartneri rolli ja tugevdanud selleks oma ÜJKPd, sealhulgas vastastikku kasulike julgeoleku- ja kaitsepartnerluste ning sügavamate kahe- ja mitmepoolsete dialoogide kaudu; märgib, et julgeoleku- ja kaitsepartnerlused on sõlmitud siiani kaheksa riigiga ning nendele on peagi lisandumas uusi, sealhulgas Islandiga; nõuab, et need partnerlused hõlmaksid struktureeritud tööstuskoostööd, mille eesmärk on Euroopa kaitsesektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi tugevdamise kontekstis suurendada ELis kaitsevaldkonna peamiste tootmisvarade tootmise võimsust;

14. on veendunud, et julgeoleku- ja kaitsepartnerluste raamistik annab uut hoogu käimasolevatele julgeoleku- ja kaitsedialoogidele ning praktilisele koostööle; toonitab, kui oluline on saavutada reaalseid tulemusi ja seada kokkulepitud tähtaegadega vahe-eesmärke; rõhutab vajadust tulemuste jälgimise, kahepoolsete läbivaatamiste ja dialoogi järele mitme valdkonna ohtude tajumise ja vastastikuste huvide teemal, mis on partnerluste rakendamisel väga tähtsad; rõhutab, kui tähtis on tagada strateegiliste julgeoleku- ja kaitsepartnerluste kaudu Euroopa kaitse jaoks hädavajaliku kriitilise toorme usaldusväärsed tarned; palub komisjoni asepresidendil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal esitada Euroopa Parlamendile korrapäraselt hinnang julgeoleku- ja kaitsepartnerluste rakendamise seisu kohta;

15. rõhutab, et julgeoleku- ja kaitsepartnerlused hõlmavad koostööd ÜJKP missioonidega, kuna nende eesmärk on luua sünergiat, suurendada koostegutsemisvõimet ja koordineerimist ning tugevdada ELi üldist julgeoleku- ja kaitsevõimet;

16. rõhutab NATO liitlaste ja ELi ülioluliste kaitsepartnerite Norra, Ühendkuningriigi ja Kanadaga sõlmitud julgeoleku- ja kaitsepartnerluste strateegilist tähtsust ning seda, et neid tuleb pidada prioriteetseks; julgustab neid partnerlusi süvendama, sealhulgas kaitsetööstuse, küber- ja hübriidohtude ning meresõidu turvalisuse valdkonnas, ühiste sõjaliste võimete ülesehitamisel ja tihedama koostöö edendamisel; rõhutab, et tööstuskoostöös tuleks seada esikohale projektid, millega toetatakse strateegilist autonoomiat ja vastupanuvõimet, tagades investeeringute tasakaalustatud geograafilise jaotuse liikmesriikide vahel, pöörates seejuures eritähelepanu idatiivale; julgustab ELi samuti sõlmima samasuguseid kokkuleppeid sarnaselt meelestatud partneritega, sealhulgas nendega, kes ei ole NATO liikmed;

17. rõhutab, et ELi ja USA suhted jäävad Euroopa julgeoleku ja kaitse nurgakiviks; toonitab, et oluline on uurida võimalust sõlmida Ameerika Ühendriikidega ametlik julgeoleku- ja kaitsepartnerlus, mis oleks kooskõlas ELi huvide ja väärtustega ning edendaks reeglitel põhinevat rahvusvahelist korda; juhib tähelepanu vajadusele olla

ohtudest arusaama kujundamisel pidevas dialoogis ja teha sellega seoses koostööd; kordab, et meie partnerlus Ameerika Ühendriikidega on strateegilise tähtsusega, ning nõuab koostöö süvendamist vastastikku kasulikul viisil ja kaitsetööstuste vahel optimaalsete koostöövõimaluste leidmist;

18. rõhutab, et Euroopa julgeolek ei ole Ukraina julgeolekuta võimalik; toonitab, et on tähtis uurida võimalusi sõlmida Ukrainaga ametlik julgeoleku- ja kaitsepartnerlus; kinnitab, et Ukraina on ELi prioriteetne strateegiline partner, kes valmistub liidu liikmeks saama; kordab, et EL pakub Ukraina võidu võimalikult kiireks saavutamiseks pidevat ja kestvat toetust; rõhutab, et EL peab osalema Ukrainale tugevate õiguslikult kindlate julgeolekutagatiste andmisel, et hoida ära Venemaa edasist agressiooni; toonitab, et ELi ja Ukraina kaitsetööstussektori tihedam koostöö, sealhulgas Euroopa standardite järgimine ja läbipaistvus, on esmatähtis; rõhutab ELi partnerluste ning ELi ja Ukraina üheksast punktist koosnevate ühiste julgeolekualaste kohustuste tähtsust Ukrainale antava abi koordineerimisel; kordab oma üleskutset kasutada rahvusvahelist õigust järgides kiiresti Venemaa külmutatud varasid Ukraina toetamiseks; rõhutab, kui oluline on süstemaatiliselt tugineda Ukraina operatsioonitasandi kogemustele, eelkõige droonide / mehitamata õhusõiduki süsteemide ja elektroonilise võitluse valdkonnas;

19. kutsub liikmesriike üles tegema Ukrainaga aktiivset koostööd ja looma sünergiat, eriti õhu- ja raketikaitse, droonide ja droonisõja valdkonnas, tunnistades Ukraina murrangulisi operatsiooniteadmisi ja kõrgetasemelisi võimeid, ning tugevdama seeläbi nii ELi kui ka Ukraina kaitsevõimeid;

20. kiidab heaks, et 21. mail 2024 sõlmiti ELi ja Moldova julgeoleku- ja kaitsepartnerlus, milles keskendutakse hübriidohtude vastu võitlemisele;

21. rõhutab nende ELi partnerluste strateegilist tähtsust, mis on loodud India ja Vaikse ookeani piirkonna riikidega, nagu Jaapan, Korea Vabariik ja India, kes on juba sõlminud julgeoleku- ja kaitsepartnerlused, ning julgustab Austraaliaga peetavaid läbirääkimisi kiiresti lõpule viima ja uurima võimalusi partnerluste loomiseks ka teiste selle piirkonna riikidega, eelkõige Uus-Meremaaga; rõhutab, et Euroopa-Atlandi ning India ja Vaikse ookeani piirkonna julgeolekuprobleemid on omavahel tihedalt seotud; rõhutab vajadust süvendada julgeoleku- ja kaitsekoostööd Taiwaniga;

22. rõhutab, et uurida tuleb võimalusi, kuidas teha energiajulgeoleku, ühendatuse ja elutähtsa taristu kaitse valdkonnas eri tasanditel ja vormides tõhustatud koostööd Kaukaasia ja Kesk-Aasia riikidega; märgib nende piirkondade strateegilist tähtsust energiavarustuse

mitmekesistamisel, turvaliste transpordikoridoride arendamisel ja Euroopa üldise vastupanuvõime tugevdamisel;

23. rõhutab Musta mere piirkonna strateegilist tähtsust Euroopa julgeoleku seisukohast; nõuab, et tõhustataks julgeoleku- ja kaitsekoostööd sarnaselt meelestatud partneritega Musta mere piirkonnas ning et töötataks välja terviklik ELi Musta mere julgeolekustrateegia; pooldab ELi suuremaid investeeringuid Musta mere mereväe võimetesse, rannikukaitsesse ja sellest merepiirkonnast teadlikkuse suurendamisse;

24. kutsub liikmesriike ja Euroopa välisteenistust üles uurima võimalusi luua selgete vastastikku kasulike kohustuste alusel täiendavaid julgeoleku- ja kaitsepartnerlusi teiste sarnaselt meelestatud partneritega, kes jagavad meie väärtusi ja on pühendunud reeglitel põhineva rahvusvahelise korra kaitsmisele;

25. rõhutab, kui oluline on luua struktureeritud julgeoleku- ja kaitsepartnerlused Lääne-Balkani riikidega, eelkõige Bosnia ja Hertsegoviinaga, et suurendada piirkondlikku stabiilsust, võidelda hübriidohtude vastu ja tugevdada Euroopa julgeolekukorda ELi vahetus naabruses; rõhutab, et sellised partnerlused peaksid tuginema piirkonnas juba toimuvale ÜJKP tegevusele, sealhulgas operatsioonile EUFOR Althea, poliitilistele ja julgeolekudialoogidele ning ühisele osalemisele ELi missioonides, pakkudes samal ajal strateegilisemat ja pikemaaegset koostööraamistikku sellistes valdkondades nagu küberkerksus, desinformatsiooni tõkestamine ja kaitsevõime arendamine;

ÜRO ja muude mitmepoolsete partnerluste arendamine

26. rõhutab ELi ja ÜRO rahuoperatsioonide ja kriisiohjamise strateegilise partnerluse tähtsust; väljendab heameelt ELi ja ÜRO strateegilise partnerluse uute 2025.–2028. aasta prioriteetide üle ning rõhutab vajadust suurendada ELi ja ÜRO missioonide ja operatsioonide vahelist sidusust ning nende tulemuslikkust, sealhulgas ühise planeerimise ja kogemustest õppimise teel; nõuab naiste, rahu ja julgeoleku tegevuskava täielikku rakendamist ja süstemaatilist integreerimist kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1325, eelkõige seoses tsiviilisikute kaitsega, naiste täieliku, võrdse ja sisulise osalemisega rahuprotsessides ning konfliktidega seotud seksuaalse vägivalla ennetamisega; nõuab ÜRO tegevuse reformi, et tagada missioonide ja operatsioonide tulemuslikkus ja soovitud mõju;

27. märgib, et ELi ja Aafrika Liidu vahel on kestev strateegiline partnerlus, eelkõige rahu ja julgeoleku valdkonnas; toonitab vajadust süvendada strateegilisi partnerlusi teiste piirkondlike organisatsioonidega, sealhulgas Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni, Kagu-Aasia Maade Assotsiatsiooni, Araabia

Riikide Liiga, Pärsia lahe koostöönõukogu ja Ameerika Riikide Organisatsiooniga, vastastikust huvi pakkuvates valdkondades ühisalgatuste, dialoogi ja suurema diplomaatilise tegevuse kaudu; rõhutab Ladina-Ameerika partneritega tehtava koostöö tähtsust rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse, piiriülese inimkaubanduse, hübriidohtude ja meresõidu turvalisuse käsitlemisel ning demokraatia vastupanuvõime ja piirkondliku stabiilsuse edendamisel;

28. nõuab lõunanaabruse, eriti Vahemere piirkonna sarnaselt meelestatud ja teiste partneritega tehtava ELi julgeoleku- ja kaitsekoostöö operatsioonitasandi tugevdamist, keskendudes meresõidu turvalisusele, terrorismivastasele võitlusele, piirihaldusele ja elutähtsa taristu kaitsele ning tuginedes Vahemere piirkonna leppes kindlaks määratud kohustustele süvendada julgeolekukoostööd Vahemere piirkonna partneritega; rõhutab, et selle piirkonna ebastabiilsus mõjutab otseselt ELi sisejulgeolekut, ning nõuab seetõttu strateegilisemat ja koordineeritumat reageerimist;

Laiaulatuslike ja kohandatud koostööviiside edendamine

29. rõhutab, et ELi integreeritud lähenemisviis ÜJKP suhtes hõlmab õigusraamistikke, mille alusel kolmandad riigid ja piirkondlikud organisatsioonid saavad osaleda ÜJKP missioonidel ja operatsioonides; rõhutab, et need partnerid peavad toetama meie väärtusi ja jagama meie huve; julgustab komisjoni ja Euroopa välisteenistust veelgi ühtlustama haldusmenetlusi, et tagada sarnaselt meelestatud partnerite kiirem ja paindlikum osalemine, eelkõige koolitustel, suutlikkuse suurendamisel ja kriisile reageerimise missioonidel;

30. rõhutab Euroopa rahutagamisrahastu strateegilist rolli ühe tähtsaima vahendina sõjalise ja kaitsealase suutlikkuse suurendamisel, rahuoperatsioonide sõjaliste aspektide toetamisel ja ELi partnerite relvajõudude varustamisel; nõuab Euroopa rahutagamisrahastuga seoses täielikku läbipaistvust ja demokraatlikku kontrolli selle üle;

31. mõistab hukka, et Ungari valitsus takistab jätkuvalt selle vahendi kasutamist Ukraina abistamiseks, muu hulgas Üldkohtus toimuva kohtumenetlusega, ning et ta blokeerib endiselt Euroopa rahutagamisrahastust Armeeniale abi andmist; nõuab tungivalt, et liikmesriigid survestaksid Ungari valitsust aktiivselt, et see lõpetaks Euroopa rahutagamisrahastu vastutustundetu blokeerimise; kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat üles leidma selle olukorra lahendamiseks teisi viise;

32. väljendab heameelt Euroopa välisteenistuse sõjaliste nõustajate võrgustiku tugevdamise üle ELi delegatsioonides, kuna see tugevdab

suhteid partnerite sõjaliste ja tsiviilasutustega; nõuab, et nende nõustajate vahel korraldataks korrapäraseid koordineerimiskoosolekuid, et jagada parimaid tavasid, parandada olukorrateadlikkust ja edendada ELi välistegevuse sidusust;

33. rõhutab, et ELi kaitsevalmidus aastaks 2030 eeldab partnerlusi ja ELi koostööd sarnaselt meelestatud partneritega; toonitab, et ELi väljakuulutatud eesmärkide saavutamiseks on vaja kindlustada tarneahelad, sealhulgas toormete ja kriitilise tähtsusega komponentide tarneahelad, tugevdada Euroopa kaitsesektori tehnoloogilist ja tööstuslikku baasi ning vähendada ELi strateegilist sõltuvust uusi sõltuvussuhteid loomata; toob näitena esile ELi sõltuvuse Hiinast kriitiliste toormete puhul, mis kujutab endast märkimisväärset geopoliitilist ja majanduslikku haavatavust; nõuab kaitsetööstuse partnerluste üle demokraatlikku järelevalvet ja nende läbipaistvust, muu hulgas selleks, et tagada töö- ja keskkonnastandardite järgimine; tunnistab, et tõelise kaitsevaldkonna ühtse turu loomine on otsustava tähtsusega ja suurendab nii ELi sõjalisi võimeid kui ka strateegilist autonoomiat;

34. väljendab heameelt asjaolu üle, et riikidele, kellega on sõlmitud julgeoleku- ja kaitsepartnerlus, võib peale konkreetsete kahepoolsete lepingute anda ka eesõigusega juurdepääsu SAFE-rahastamisvahendile; märgib, et läbirääkimised Kanadaga SAFE-rahastamisvahendi nõuetele vastava lepingu üle on lõpule viidud; peab kahetsusväärseks, et Ühendkuningriigiga ei ole lepingut veel sõlmitud; rõhutab, et nende kahe riigi kaasamine ELi kaitsealgatustesse oleks vastastikku kasulik ja suurendaks iga tööstuse lisaväärtust; rõhutab, kui oluline on Ukraina osalemine SAFE-rahastamisvahendis;

35. märgib, et Euroopa Kaitseagentuur teeb kohandatud halduskokkulepete raames koostööd ka kolmandate riikide, organisatsioonide ja üksustega; rõhutab vajadust tagada, et need kokkulepped aitaksid tugevdada Euroopa kaitsesektori tehnoloogilist ja tööstuslikku baasi ning kaitsta murrangulisi tehnoloogiaid; nõuab halduskokkulepete ja nende tulemuslikkuse ümberhindamist;

36. nõuab, et Euroopa välisteenistusel oleksid vajalikud inimressursid ja rahalised vahendid olemasolevate julgeoleku- ja kaitsepartnerluste rakendamiseks, tagades, et need annavad käegakatsutavaid tulemusi;

Julgeoleku- ja kaitsepartnerluste raames tehtava koostöö põhivaldkondade tugevdamine

37. rõhutab julgeoleku- ja kaitsepartnerluste rolli paljude partneritega rakendatavas integreeritud piirihalduses, mis on eriti tähtis, arvestades Venemaa ja Valgevene hiljutisi provokatsioone ja NATO õhuruumi rikkumisi, mis mõjutavad eelkõige idatiiva riike, ning

ebaseadusliku rände välisaspekte; tuletab meelde, et ebaseadusliku rände välisaspektid mõjutavad ka lõunapoolseid liikmesriike; nõuab ulatuslikumat ELi rahalist ja operatsioonitasandi toetust kõige suurema surve all olevate riikide piirihaldussuutlikkuse suurendamiseks;

38. julgustab Euroopa Ülemkogu kaaluma julgeoleku- ja kaitsepartnerluse sõlminud riikide, eelkõige Norra, Ühendkuningriigi ja Kanada osalemist ELi juhtprojektides, nagu idatiiva seire, Euroopa droonikaitse algatus, Euroopa õhukilp ja Euroopa kosmosekilp;

39. rõhutab, et ELi rahastamisprioriteedid peaksid kajastama vajalikku tööstussuutlikkuse tasakaalustatud geograafilist jaotust, eritähelepanuga kaitseotstarbelise tootmise tugevdamisele ELi idatiival, võttes arvesse suure riskiga piirkondade lähedust;

40. nõuab rohkem ühiseid meresõidu turvalisusega seotud õppusi koos asjakohaste liitlaspartneritega, et edendada koostegutsemisvõimet ja tegevusvalmidust strateegiliselt olulistel veeteedel ja kitsaskohtades kogu maailmas, eelkõige piirkondades, kus ELi olulised huvid on ohus; rõhutab kriitilise tähtsusega meretaristu, sealhulgas merealuste kaablite ja torujuhtmete jälgimise ja kaitse olulisust, et hoida ära järjest sagenevaid hübriidrünnakuid;

41. rõhutab julgeoleku- ja kaitsepartnerluste tähtsust ÜJKP missioonide ja operatsioonide jaoks, kuna need jäävad ELi välisjulgeolekualase tegevuse nurgakiviks ning on ELi konfliktide tõkestamise, kriisiohjamise ja konfliktijärgse stabiliseerimise alase töö peamine tugisammas;

42. rõhutab, et küberründed, desinformatsioon, välisriigist lähtuvad infomanipulatsioonid ja sekkumised, uimastite smugeldamise ja inimkaubandusega tegelevate rahvusvaheliste kuritegelike organisatsioonide tegevus ning vaenulike kolmandate riikide poolt rände relvana kasutamine on kõik ELi jaoks kasvavad julgeolekuohud; nõuab edasist koostööd ELi partneritega, et tugevdada ELi vastupanuvõimet, kaitsta selle elutähtsat taristut ning vahetada parimaid tavasid välisriigist lähtuvate infomanipulatsioonide ja sekkumiste tõkestamisel; rõhutab julgeoleku- ja kaitsepartnerluste tähtsust ühiskonna ja demokraatia vastupanuvõime suurendamisel; julgustab sooritama ühiseid küberintsidentidele reageerimise õppusi ning arendama turvalisi teabejagamiskanaleid ELi ja tema partnerite vahel, et võidelda hübriidohtude vastu;

43. märgib, et ELi lähenemisviis veealuse elutähtsa taristu kaitsel peegeldab samuti kasvavat teadlikkust mittetraditsioonilistest julgeolekuprobleemidest;

44. rõhutab, kui tähtis on võidelda terrorismi vastu ja ennetada vägivaldset äärmuslust, milleks tuleb integreeritud

julgeolekuraamistike kaudu tegeleda nii riiklike kui ka valitsusväliste osalejate põhjustatavate ohtudega; rõhutab, et terrorismi ja vägivaldse äärmusluse tulemuslikuks tõkestamiseks ja ennetamiseks on vaja ulatuslikku valitsustevahelist koostööd ja teabevahetust nii ELis kui ka kolmandate riikidega;

45. rõhutab, et partnerlused on hädavajalikud selleks, et edendada rahumeelset ja vastutustundlikku tegutsemist süvakosmoses, reageerida kosmoseohtudele ning toetada kosmoseteenuste kasutamist julgeoleku ja kaitse eesmärgil; rõhutab eelkõige, et kujunemisjärgus uue kosmosetööstuse sektorit ja selle innovatsioonipotentsiaali seoses kahesuguse kasutusega tehnoloogiatega tuleks samuti kaitse- ja tsiviilvaldkonna arengu huvides täielikult ära kasutada;

46. nõuab kindlalt, et julgeoleku- ja kaitsepartnerlused sisaldaksid toimivat läbivaatamisklauslit, mis võimaldab teha kohandusi rakendamises ja reageerida julgeolekuolukorra muutustele; rõhutab, et kui neid partnerlusi hästi rakendada, annavad need käegakatsutavaid tulemusi, mis aitavad kindlustada Euroopa julgeolekukorda;

Euroopa Parlamendi rolli arendamine kaitsekoostöö edendamisel

47. tuletab meelde, et Euroopa Parlament on korduvalt rõhutanud julgeoleku- ja kaitsepartnerluste tähtsust; on veendunud, et parlamentaarne diplomaatia täiendab ja toetab neid partnerlusi; rõhutab julgeoleku- ja kaitsekomisjoni ning NATO parlamentaarse assambleega suhtlemiseks loodud delegatsiooni olulist rolli; palub, et Euroopa välisteenistus esitaks Euroopa Parlamendile julgeoleku- ja kaitsepartnerluste rakendamise ning käimasolevate või kavandatavate läbirääkimiste seisu kohta korrapäraselt aruandeid;

48. kohustub jätkama Ukraina ülemraada riikliku julgeoleku, kaitse ja luurekomisjoniga korrapäraseid komisjonide ühiskoosolekuid, et edendada dialoogi parlamentide tasandil;

49. väljendab heameelt Euroopa Parlamendis esimese ELi liikmesriikide parlamentide kaitsekomisjonide kohtumise korraldamise üle ning riikide parlamentide töötajatega loodud partnerluse edasise tihendamise üle, muu hulgas Euroopa Julgeoleku- ja Kaitsekolledži kaudu;

50. väljendab heameelt selle üle, et Euroopa Parlamendi ruumides peeti NATO parlamentaarse assamblee 107. Rose-Rothi seminar „EU-NATO Cooperation: Essential Partnership and Democratic Resilience“ (ELi ja NATO koostöö: oluline partnerlus ja demokraatia vastupanuvõime); rõhutab, et see näitab Euroopa Parlamendi uut aktiivset rolli seoses tema täiendatud partnerlusstaatusega NATO parlamentaarses assamblees;

51. rõhutab, et esimene Euroopa Parlamendi ja NATO parlamentaarse assamblee katseprojekt, mis oli suunatud Ukraina ülemraada töötajatele ja mille eesmärk on suurendada parlamendi suutlikkust julgeoleku- ja kaitsevaldkonnas, on olnud edukas; nõuab, et seda katseprojekti laiendataks kogu Ukraina ülemraadale, laienemispiirkonna parlamentidele ning kõigile julgeoleku- ja kaitsepartnerlustele;

52. on veendunud, et Schumani julgeoleku- ja kaitsefoorum, mida korraldab Euroopa välisteenistus ja mille kohtumisi võõrustab ka Euroopa Parlament, annab võimaluse pidada partneritega korrapärast kõrgetasemelist dialoogi; nõuab, et Euroopa Parlament osaleks aktiivselt selle teemavaliku kujundamisel ja järelmeetmete võtmisel, tagades, et foorumi tulemusi võetakse arvesse ELi julgeoleku- ja kaitsepoliitikaga seotud seadusandlikus töös;

53. julgustab looma tihedamaid sidemeid partnerriikide ühiskondadega ja tõhustama ELi strateegilist kommunikatsiooni; nõuab, et algatataks kampaaniad, millesse on kaasatud Euroopa Parlament, teised ELi institutsioonid, organid ja asutused, liikmesriigid ja partnerriigid, samuti valitsusvälised organisatsioonid, akadeemilised ringkonnad ja meedia, et edendada olemasolevaid julgeoleku- ja kaitsepartnerlusi ning ergutada uute partnerluste loomist, tugevdades seeläbi ELi mainet ja positsiooni julgeoleku- ja kaitsepartnerluste riikide seas; rõhutab vajadust võidelda desinformatsiooni ja välisriigist lähtuvate manipuleerivate narratiivide vastu, kasutades selleks koordineeritud kommunikatsioonistrateegiaid ja avaliku diplomaatia algatusi, millesse on kaasatud ELi delegatsioonid ja liikmesriigid;

o
o o

54. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.